

Ångbåten

Informationsblad från
Sällskapet Ångbåten

Årg. 2 - Maj 1966 - Nummer 4

DOCKNING I PINGSTHELGEN

Genom vänligt bemötande från Roos & Hagströms varv har vi fått möjlighet att docka "Bohuslän" under pingsthelgen. Om programmet kan genomföras kommer hon att torrsättas fredagen den 27 maj för att stå uppe under helgen och sjösättas tisdagen den 31 maj. Vi har alltså drygt 3 dagar på oss att rengöra och bottenmåla henne. Samtidigt kommer Sjöfartsinspektionen att provborra botten samt besiktiga bottenventiler och annat, vilket kräver torrsättning. Men mera om detta under rubriken "Inför sjövärdighetsbesiktningen".

För att kunna hinna med de nödvändiga arbetena under en så kort tid fordras att så många medlemmar som möjligt gör en insats och hjälper till. Det går nämligen åt många arbetstimmar för att skrapa och måla botten, och det räcker inte att några få personer går och pysalar en stund. Ingen behöver känna sig överflödig. Tag med de sämsta kläderna - det är inget arbete för vit skjorta och slips.

Varvet ligger vid Stålverksgatan 4 på Hisingen och de som ställer upp under pingsthelgen kan åka direkt ut till varvet - där kommer att finnas folk som vet vad som skall göras.

ÅRSMÖTEN PÅ SJÖBEFÄLSSKOLAN

Tisdagen den 15 mars hade Ångbåten Ekonomisk Förening och Sällskapet Ångbåten årsmöte på Sjöbefälsskolan med början kl. 1930 respektive 2000. Karl Erik Boström, ordförande i styrelsen för den ekonomiska föreningen, förde föreningens talan inför ett 60-tal andelstecknare och redogjorde bland annat för innebörden av en ekonomisk förening. Under mötet gick valdes en permanent styrelse då föreningen tidigare hade en interimsstyrelse.

När tiden var inne för mötet med Sällskapet Ångbåten hade närmare 100 ångbåtsentusiaster samlats i lokalen. Sällskapets ordförande Ingvar Kronhamn inledde med att visa färgbilder på "Bohuslän" i dess olika faser från det intresset väknade för fartyget till dags dato. Därefter tog Karl Erik Boström till orda som mötesordförande. Ny styrelse valdes och vidare beslöts att medlemsavgiften för år 1966 skall vara minst 15 kronor.

Vid 22-tiden var mötet i det närmaste slut och medlemmarna hade sedan möjlighet att avhämta andelsbevis samt att beställa generalarrangementsritningar över SS "Bohuslän".

Sekreteraren

GRATISRESA MED TS PRINSESSAN REGINA

Styrelsen för Göteborg - Frederikshavn-Linjen har varit vänliga nog att inbjuda Sällskapet Ångbåten medlemmar till en gratisresa med ångfartyget Prinsessan Regina, vilken glädjande nog trafikerar rederiets linje på Frederikshavn även i sommar. Medlemmarna får, mot uppvisande av årets medlemskort, på rederiets kontor vid Kajnahe eller Hotellplatsen hämta ut en fribiljett för resa med TS Prinsessan Regina till Frederikshavn på valfri dag under sommarsäsongen.

Fartyget går för närvarande enl. följande turlista från kajplats 1B, vilken som bekant ligger strax innanför Järntorget.

Avg. Göteborg	kl. 0830
Ank. Frederikshavn	1230
Avg. -"-	1430
Ank. Göteborg	1830

"Prinsessan Regina", som tidigare tillhörde Rederi AB Svea i Stock-

holm och då hette "Regin", har en dräktighet av 1432 brutto- och 656 nettoton. Längden är 71,24 m., bredden 10,98 m. och djupet 4,31 m. Hon är på 335 ton dw. med ett djupgående av 4,8 m. Passagerarantalet är 450, varav 64 kan beredas hyttplatser. Med hjälp av lyftkran kan ett 25-tal bilar lastas i lastrum föröver.

Ruvudmaskinriet består av två ångturbiner från Svenska Turbin AB Ljungström i Finspång, tillverkade 1920 och på 1600 hk., vilket ger en fart av cirka 14 knop. Fartyget har två oljeeldade ångpannor med ett arbetstryck på 15,4 kg/cm², byggda vid Oskarshavns Varv 1919. Fartyget levererades från samma varv 1921 och blev 1951 ombyggt vid Amsterdamsch Droogdok i Amsterdam. Matesalen rymmer cirka 80 personer, aktersalongen cirka 25 och cafeteria ett 60-tal. Vidare finnes en bar och två butiker ombord.

Då vi nu i framtiden kan börja skymta den dag då vi bör kunna kasta loss för den första resan med ett eget fartyg, kan det vara av intresse att veta vad som fordras för att få tillstånd till detta.

"SS Bohuslän" skall förses med passagerarfartygs-certifikat för "inre fart". Hon kommer därför att genomgå s.k. passagerarfartygsbesiktning, vilket i huvudsak innebär att en kortare provtur göres och att hon skall genomgå sjövärdighetsbesiktning. Denna kommer enligt "lagen om säkerhet på fartyg" att utföras enligt nedanstående.

Fartyget torrsättes, skrovet rengöres utvändigt och lämpliga ställningar uppställs för att undersöka fartyget utvändigt. Köl, rum, pikar och tankar tömmas och rengöres väl. Sido- och botten-garnering öppnas. Propelleraxeln drages in och rodet lättas, bottenkranar tages isär och deras fästen i bordläggningen besiktigas.

Framdrivningsmaskineriet med hjälpmaskiner, ångpannor och andratryckkärl, styrordningar, pumpar, länsanordningar, rörledningar och ankarspel samt kranar, ventiler och annan armatur skall öppnas och rengöras i erforderlig omfattning. Förslitna delar skall sättas istånd eller ersättas med nya.

Undersökning skall ske om säkerhetskraven är tillgodosedda beträffande skrov, roder, rodertop-

par, propeller, propelleraxel och dito-hylsa, bottenkranar, bordläggning (systematisk provborrning), bottenstockar, spant, välgare, skott, tanktak, däck, däcköppningar, rigg, elanläggningar, brandsläckningsanordningar, bärgningsredskap, ankardon och nautiska tillbehör.

Ångpanna och andra tryckkärl samt ångrör med kranar, ventiler och andra tillbehör skall friläggas från isolering för noggrann undersökning beträffande farlig korrosion. Tryckkärl med tillbehör provtryckes med tryck som sjöfartestyrelsen fastställer. Kopparrör till tryckkärl glödgas enligt styrelsens föreskrifter.

Elanläggningen skall isolationsprovas.

Följande utrustning skall finnas ombord vid sjövärdighetsbesiktningen:

- Topplanterna, sidolanterner, akterlanterna och ankerlanterna med giltiga certifikat.
- Kikare, 6 nödsignaler, mekanisk mistlur, skeppsklocka och säkerhetsficklampa.
- 2 livbåtar med fullt antal åror och reservåra, en och en halv sats årklykor, båtskake, 2 dyvickeproppar, öskar, galv. pyts, livlina runt railingen samt fånglina.
- 6 orange livbojar och tillräckligt med hela livbälten, 5 orangemålade livflottar (på däckhustaket).
- 2 brandslangar på däck och en i

av och kring "SS Bohuslän" ? Redaktionen söker efter lämpliga bilder att fylla Ångbåtens sidor med. Sätt dig med en kväll och titta i lädor och album - där finns säkert en del gamla semesterbilder med ångbåtar på ! Och annat som också kan vara roligt att minnas. De bilder som eventuellt kommer oss tillhanda kommer - naturligtvis med donatorns eventuella medgivande -

TACK FÄRG AB INTERNATIONAL OCH SVENSKA JOTUN FÖR FÄRG

maskin - med strölmunstycken - minst 4 rödmålade brandpysar, 2 vatteneldsläckare samt 3 koldioxid/pulversläckare.

1 ankare om cirka 230 kg med ca 120 m. 21 mm kätting.

Medicinflåda nr. 2 med kontrollbok.

Taljor och utrustning för reservstyrning, landgång minst 55 cm. bred och med minst 82 cm. rücke på en sida.

Gasolkök skall vara försedda med slingerställ och tändsäkringar samt intyg på översyn av godkänd installatör, dricksvattentankar skall ha nst i luft- och pejlör.

Måtbrev, registreringspapper, stabiliseringsuppgifter, sjökort samt gott humör.

Med "inre fart", vilket nämndes tidigare, menas fart inom riket i hälsnär, floder, kanaler och in-

att samlas hos arkivarien. Sjölvfallet är alla bilder på ångfartyg av intresse, men vi rör oss ju i första hand med Marstrandereederiets fartyg.

Vi räknar med att i framtiden kunna erbjuda bilder på steamers till intresserade personer. Har Du några önskemål skriv en rad till oss - kanske har vi något passande i arkivet redan.

KASSÖREN ÄR PÅ JAKT EFTER EN BIBLIOTEKARIE

sjöar, även inomskärs vid kusterne samt fart i Kalmarsund, Öresund och på Oslofjorden intill Larvik. Detta betyder att vi praktiskt taget kan gå vart som helst på Västkusten från Särö till Larvik i Norge.

Beträffande befälet ombord gäller vid inre fart - vid resor utan passagerare skall finnas en 1:a kl. skeppare och en 1:a kl. fartygsmekaniker, vid resor över 12 timmar tillkommer en skeppare samt en fartygsmekaniker. Som passagerarfartyg skall vi ha en styrman, en 1:a kl. skeppare och en maskintekniker, vid resor över 12 timmar tillkommer en maskintekniker.

Det här kanske verkade tråkigt, men det visar att det inte bara är att kasta loss och sticka till sjöss med henne som hon är nu.

VETERAN STEAMERS

- a story of the preservation of steamships, skriven och publicerad av M.H. Spies.

Författaren, som är jurist, var anställd i Danska Sjöfartsstyrelsen då han upptäckte hur få av de gamla ångbåtarna som fanns kvar. Han tog initiativet till Dansk Veteranskibsklub, som 1963 förvärvade "SS Skjelskør" från en skrothandlare. Spies var ordförande i klubben, som rustade upp fartyget så att man 1964 kunde sätta det i fart på "veteranrouten" på Lolland, där man samsesglar med tvåvåningsbuss och ångtåg.

Därefter drog sig Spies tillbaka från redaktionsposten. Intresset för liknande aktioner världen över var väckt, informationer insamlades och resultatet av första omgången presenteras i band I, vilket nu är färdigt.

Veteranångarna i boken presenteras med bild, teknisk beskriv-

ning samt historik. Fartygen har uppdelats i

- kvarvarande kommersiellt seglande ångare
- ångare ägda av föreningar, museer eller samhället
- fast förtojdade ångare

Författarens egen erfarenhet av klubbverksamheten har resulterat i en utförlig beskrivning av denna form av rederi.

Bland fartygen återfinnes flera svenska ångfartyg - "SS Mariefred", Mälarens sista ångbåt, lilla "SS Thor" på Helgasjön i Småland, "SS Trafik" som i vintras sjönk i Hjo hamn samt Nexholmsbåten "SS Östana I". Flera svenska är att vänta i band II.

De mest intressanta, väldiga och märkliga tycks finnas i USA. Ved sägs om bilfärjan "Eureka" av San Francisco på 300 fot - byggd i trä? Ja, här finns verkligen att läsa för den som inte har något emot ångbåtar - vi är inte ensamma i Sällskapet Ångbåten med våra problem.

Ingvar Kronhamn.

VI BEHÖVER MATERIAL

Då vi nu börjat med inredningen av ett helt nytt kök i stället för det gamla och obekväma, kommer vi att behöva massor av material av olika slag. Om någon vänlig människa läser detta och känner på sig att han eller hon har något användbart att avvara, så var inte

blyg utan tala om det för oss. Det behövs. Här följer en lista på det mest brådskande, men allt som kan användas ombord är av intresse.

Trävirke och spånskivor i olika dimensioner - hur mycket som helst - gärna impregnerat
Isolering, Rockwool eller liknande

forts.sid.24

FÄRJAN 7 SÅLD

"Färjan 7" har av Göteborgs Hamn sålts till skeppare Harald Johansson i Göteborg för 10.250 kronor. "Färjan 7" är byggd i stål i Stockholm 1893 av Nya AB Atlas för Järnvägs AB Stockholm - Saltsjöbaden och hade då nam-

FRÅN KASSÖREN

meddelas att föreningarnas ekonomiska ställning den 31 december 1965 var följande:

SÄLLSKAPET ÅNGBÅTEN

Tillgodohavanden	
bank	1117:72
postgiro	3875:19
fordringar	200:-
	<u>Kronor 5192:91</u>

Skulder Kronor 1042:50

Behållning Kronor 4150:41

ÅNGBÅTEN EKONOMISK FÖRENING

Tillgodohavande	
bank	<u>Kronor 1394:82</u>

Skulder
lån Kronor 1600:-

Underskott Kronor 205:18
Medlemsantalet för Sällskapet Ångbåten var vid samma tidpunkt 312 st.

net "Saltsjöbaden II". 1938 inköpte Göteborgs Hamn den av Stockholms Ångfartygsbolag och den har de senaste åren legat som reservfärja. Ett 30-tal personer och företag hade lämnat in anbud på färjan, som nu är 73 år.

Ångmaskinen utvecklar 60 ihk. Färjan är på 78 brutto- och 52 nettoton och har plats för 205 passagerare. Längd 19,9 m, bredd 5,2 m, djup 1,8 m och djupgående 1,9 m.

Ur SST.

LITTERATUR

Vårt "bibliotek" har nu utökats med följande litteratur:

Broströmskoncernen Tre generationer på sju hav
J.C.Hempel's Foundation Your ship and its maintenance
M.H.Spies Veteran Steamers
Sveriges Skepparlista 1964
Allmän Svensk Sjöförsäkringsplan av den 13 juni 1957

Vi börjar nu bli i behov av en person som är intresserad av att ta hand om vår litteratur. Någon som man kan vända sig till när man behöver låna en bok - och som ser till att den verkligen kommer tillbaka igen, vilket kan vara nog så svårt ibland.

de, 5-7 cm tjock, cirka 20 kvm.
Linoleum eller plastmatta för
durkarna

Diskbänkar, rostfria, helst något
smalare än normalt

Köksskåp för väggmontage

Gasolspis med ugn

Köksfläkt, 110 V likström

Varmvattenberedare för gasol

Flyttbara konsoler med skenor, typ
Sparr eller liknande

Ställning för avfallssäckar, gärna
med säckar

Beslag av alla sorter, helst i
mässing, som spik, skruv, lås,
gångjärn, regler, krokar, haspar,
med andra ord allt

Rör, kranar, kopplingar, diskbänks-
blandare, slang och dylikt

Elektriska armaturer, kabel, ström-
brytare, kopplingsdosor och and-
ra elektriska prylar - för 110 V
likström

ANDELSBEVISEN

kan avhämtas i dalsalongen ombord
den 31 maj och den 6 juni.

De som inte har möjlighet att
hämta sitt andelsbevis kan ringa
till kassören, Hans Hedman, tel.
162670, och komma överens med ho-
nom om annat lämpligt sätt.

De andelstecknare som ännu inte
är medlemmar i Sällskapet Ångbåten
bör väl vara intresserade av detta.
För den som satsat en eller ett

par hundralappar i fartyget måste
ju rimligtvis ha intresse av att
hon rustas upp och underhålls.
Och detta är just Sällskapets
främsta mål.

VYKORTEN som vi reklamerade för
i förra numret kostar 5:- och
förvaltas av vår kassör, Hans
Hedman, tel. 162670. Men det är
inte meningen att han skall be-
hålla dem !

DEN MEDLEM som erbjöd sig att
skaffa golvbeläggning kanske vill
vara vänlig att ringa Jan Nordöen
tel. 479790. Vi är nu i behov av
golvmassa för köket.

ÅNGBÅTEN NR I är nu slut på re-
daktionen. Om någon har några ö-
verblivna exemplar liggande vore
vi tacksamma för att få tillbaka
några. Det finns nämligen medlem-
mar som inte fått det numret.

MEDLEMSAVGIFTEN för år 1966 är
minst kronor 15:--. Inbetalnings-
kort bifogas detta nummer till
dem som ännu inte betalt sin av-
gift.

Foto: S.A. Boman

"SS BOHUSLÄN" ligger för närvaran-
de förtöjd vid Östra Frihamnsbryg-
gan, d.v.s. där hon legat den sis-
ta tiden.

ÅNGBÅTEN utges av Sällskapet Ångbåten, c/o Fischer, Qvidingsgatan 2A,
Göteborg Ö, postgiro 621606. Redaktionens adress Ångbåten, c/o Boman,
Hästeviksgatan 12, V. Frölunda.

Bilaga medföljer.